

Endovasculaire behandeling : Afsluiting van een bloedvat in het hoofd

De inhoud van deze folder komt uit de Patient Journey App. Daarom kan het zijn dat sommige verwijzingen in deze folder niet juist zijn omdat zij naar een mogelijkheid in de app verwijzen. Om de informatie zo goed mogelijk te kunnen bekijken is het downloaden van onze app via de app store of google play store aan te raden. Deze app is gratis. Doorloop de volgende stappen om de app in gebruik te nemen:

- 1 Zoek naar Patient Journey in de App Store / Google Play of scan de QR code.
- 2 Download de app
- 3 Accepteer de push notificaties
- 4 Zoek naar ETZ behandelwijzer
- 5 Selecteer de juiste behandeling en druk op 'Start'.

Algemene informatie

Welkom

De informatie in deze app is bedoeld voor mensen die een afsluiting van een slagader in de hals en hoofd ondergaan via binnen in de bloedvaten (endovasculair).

Meer informatie over: ETZ

U heeft de afgelopen tijd onderzoeken gehad waaruit blijkt dat u een aneurysma in het hoofd heeft. Er is met u besproken welke behandeling voor u het meest geschikt is. Gedurende de behandeling krijgt u veel informatie. Het is niet eenvoudig al deze informatie in één keer te onthouden. Deze app is bedoeld als aanvulling op en ter ondersteuning van de mondelinge informatie die u krijgt van uw zorgverleners. Daarnaast is het een hulpmiddel om u voor te bereiden op gesprekken en om uw eigen vragen/opmerkingen alvast te noteren. Ook voor uw naasten kan het nuttig zijn om deze informatie te lezen. Aarzel niet contact met ons op te nemen als u vragen heeft of wanneer u ergens niet tevreden over bent. Wij zijn er om u te helpen. Wij wensen u de komende periode veel sterkte toe.

MijnETZ - Patiëntenportaal

Veilig toegang tot uw Persoonlijk Digitaal Patiëntendossier

Regelt u uw zaken graag digitaal? [MijnETZ](#) geeft u toegang tot uw medische dossier in ons ziekenhuis. De eerste keer moet u zich even aanmelden met een activatiecode of uw DigiD code

→ [Klik hier om naar het patiëntenportaal 'Mijn ETZ' te gaan](#)

Neurochirurgisch centrum Brabant

Neurochirurgie houdt zich bezig met operaties aan het zenuwstelsel (hersenen en wervelkolom). Het ETZ is hét neurochirurgisch centrum in Nederland: patiënten komen uit heel Nederland naar Tilburg.

Ruim 60 jaar staat - voorheen het St. Elisabeth Ziekenhuis en nu het ETZ - bekend om zijn neurochirurgische zorg, mede dankzij het [Gamma Knife Centrum Tilburg](#), waar we unieke radiochirurgische behandeling aanbieden. Neurochirurgische zorg wordt aangeboden in het Neurocentrum op ETZ Elisabeth.

Neurochirurgen

De volgende neurochirurgen zijn werkzaam in het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis

-[Dr Al-Khawaja](#)

-[Dr Ardon](#)

-[Dr de Boer](#)

-[Dr Brouwers](#)

-[Dr Burhani](#)

-[Dr Depauw](#)

-[Dr Lamers](#)

-[Dr Nachtergaele](#)

-[Dr van der Pol](#)

-[Dr Rutten](#)

-[Dr Verfaillie](#)

-[Dr Verheul](#)

-[Dr Viozzi](#)

Interventie neuroradiologen

De volgende Interventie neuroradiologen zijn werkzaam in het Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis

[Dr I. Boukrab](#)

[Dr G.J. Kortman](#)

Definitief afsluiten van een bloedvat in het hoofd

Wat is een aneurysma in het hoofd?

Een aneurysma is een zwakke plek in de wand van een slagader.

Deze zwakke plek kan mede door de slagaderlijke bloeddruk steeds groter worden. Dit heeft tot gevolg dat de zwakke plek uitgerekt wordt tot een uitstulping van de slagader.

Deze verdunning van de wand en groei van de zwakke plek kan uiteindelijk leiden tot druk op omgevende zenuwen en/of barsten van dit bloedvat wat resulteert in een hersenbloeding.

Deze vorm van hersenbloeding noemt men een Sub-Arachnoidale-Bloeding (SAB).

Om te voorkomen dat er een bloeding optreedt, wordt door middel van een endovasculaire behandeling het bloedvat afgesloten.

Klachten en verschijnselen van een aneurysma in het hoofd

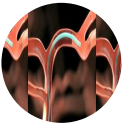
- Een aneurysma geeft over het algemeen geen klachten.
- Er zijn ook hersenaneurysma 's die niet bloeden, maar doordat ze groter en groter worden toch neurologische uitval of pijnklachten kunnen veroorzaken. Dat komt dan doordat ze als een gezwel tegen de hersenen, hersenstam of hersenzenuwen aandrukken.
- Als er een bloeding ontstaat uit een aneurysma kan dat klachten veroorzaken, zoals hevige hoofdpijn die gepaard gaat met misselijkheid en braken.

Hoe wordt een aneurysma in het hoofd vastgesteld?

De diagnose aneurysma in het hoofd wordt gesteld met een angiografie en MRI scan. Zie ook de folder [Angiografie](#) en een [MRI](#) onderzoek.

Hoe wordt dit aneurysma in het hoofd behandeld?

Een aneurysma in het hoofd kan worden behandeld door middel van een endovasculaire ("endo"= binnen in, "vasculair" = bloedvaten) behandeling. Een endovasculaire behandeling is een behandeling die dus via de bloedvaten wordt uitgevoerd.

Een endovasculaire behandeling van een aneurysma heeft tot doel het afsluiten van het aneurysma om een bloeding uit dat aneurysma te voorkomen.

Het afsluiten van een aneurysma kan op verschillende manieren gebeuren.

Door het aneurysma op te vullen met meerdere draadvormige spiralen of een implantaat, kan er geen bloed meer in de uitstulping komen.

U krijgt een endovasculaire behandeling waarbij een slagader definitief wordt afgesloten omdat de behandeling met spiraaltjes of implantaat niet mogelijk is. De interventie neuroradioloog licht u hierover in.

De behandeling

De endovasculaire behandeling wordt door een interventie neuroradioloog uitgevoerd. De behandeling vindt plaats op een angiokamer op de afdeling Radiologie. U bent wakker voor deze procedure en deze duurt c.a. 45 minuten.

Meer informatie over: De behandeling

In deze kamer kunnen de aders en slagaders in het hoofd door middel van röntgenapparatuur in beeld worden gebracht. Hiervoor worden de bloedvaten ingespoten met contrastvloeistof.

Via twee katheters, die via de liezen in de bloedbaan zijn gebracht wordt toegang verkregen tot het bloedvat in de hals.

Eerst zal het bloedvat tijdelijk worden afgesloten om te beoordelen of de overgebleven bloedvaten deze functie kunnen overnemen.

Dit wordt gecontroleerd met beeldvorming op de angiokamer. Ook kunnen neurologische tests bij u worden uitgevoerd.

Als dit succesvol is, dan zal de neuroradioloog het bloedvat definitief afsluiten.

Mogelijke problemen bij een proefafsluiting van een bloedvat in het hoofd

Bij elke behandeling bestaat een risico op complicaties.

Meestal hangen complicaties samen met de plaats en de grootte van de afwijking in het hoofd en/of wervelkolom.

Maar ook uw leeftijd of bijkomende aandoeningen kunnen effect hebben op het behandelrisico.

Uw behandelend arts heeft de mogelijke complicaties al met u besproken.

Heeft u hier nog vragen over, dan kunt u die aan uw arts stellen.

Meer informatie over: De wondjes in de liezen

De kans op een bloeding uit de kleine insteekopening in de liezen is erg klein.

Als toch een bloeding optreedt, kan dit gestopt worden door stevig met de hand op de insteekopening te drukken en dit minstens 15 minuten vol te houden.

Vorbereiding

De planning

Medewerkers van de Radiologie en Neurochirurgie organiseren de planning van de endovasculaire behandeling.

Meer informatie over: De planning

U wordt door het secretariaat van de Neurochirurgie gebeld, om in samenspraak met u een endovasculaire behandeling in te plannen. U krijgt dan te horen wanneer, hoe laat en op welke afdeling u zich dient te melden.

Het verpleegkundig spreekuur

Als u in overleg met de behandelend specialist voor een endovasculaire behandeling hebt besloten, wordt er voor u een afspraak gemaakt op het verpleegkundig spreekuur.

U komt dan voor een gesprek bij de verpleegkundige van de verpleegafdeling Neurochirurgie op de polikliniek.

Meer informatie over: Het verpleegkundig spreekuur

Enkele weken voordat u opgenomen gaat worden op etage D Neurochirurgie, (zie ook de app/folder [Wegwijs op etage D, Neurochirurgie](#)), heeft u een afspraak met een verpleegkundige van afdeling Neurochirurgie op de polikliniek Neurochirurgie. Tijdens dit gesprek wordt u (en uw familie/naasten) geïnformeerd over de gang van zaken tijdens de opname en over de verpleegkundige zorg rondom de behandeling.

Belangrijk voor opname

Als u zwanger bent, ook als u het nog niet zeker weet, dient u dit vóór de behandeling aan de verpleegkundige van de verpleegafdeling te melden. Röntgenstralen kunnen schadelijk zijn tijdens de eerste weken van de zwangerschap.

Ook als u overgevoelig bent voor jodium of contrastmiddelen, of als u COPD of hooikoorts heeft, dient u dit te melden vóór de behandeling begint.

Nuchter zijn

Om de behandeling goed te kunnen uitvoeren, is het nodig dat u de maaltijd voorafgaand aan de behandeling overslaat.

U moet minimaal 3 uur van tevoren nuchter zijn.

Dat wil zeggen 3 uur voor de behandeling niets meer eten, drinken en roken. Van de medewerker van de angiokamer krijgt u te horen vanaf welk tijdstip u nuchter moet zijn.

Wat kunt u meenemen naar het ziekenhuis?

De volgende zaken kunt u meenemen naar het ziekenhuis.

Meer informatie over: Wat kunt u wel meenemen?

- Ochtendjas
- Nachtkleding
- Ondergoed
- Toiletpullen
- Gebittenbakje
- Makkelijke schoenen (goed ingelopen)
- Rollator als u dat hulpmiddel thuis al gebruikte
- Medicijnen in originele verpakking
- Geld (voor het winkeltje eventueel)
- leesboek of tijdschriften
- Mobiele telefoon (heeft u die niet, kunt u gebruik maken van de afdelingstelefoon)

Wat kunt u beter niet meenemen.

- veel geld
- pantoffels die erg los zitten
- sieraden
- waardevolle papieren, betaalcheques, pasjes.

Opname

Dag van opname

Voor veel patiënten geldt dat de opnamedag ook de dag van de endovasculaire behandeling is.

Meer informatie over: Dag van opname.

In sommige gevallen vindt de opname een dag eerder plaats om bijvoorbeeld speciale voorbereidingen te kunnen treffen of omdat de thuissituatie een opname op de dag van de operatie niet toelaat. (vervoer, reisafstand, te veel zorg 's morgens vroeg, etc.)

Als u op de dag van de endovasculaire behandeling wordt opgenomen, kunt u verwacht worden vanaf 06.45 uur. U krijgt de exacte informatie van de medewerker van de angiokamer.

- Voor deze endovasculaire behandeling wordt u twee dagen in het ziekenhuis opgenomen.
- U komt nuchter naar het ziekenhuis.
- U wordt op de dag van opname op de afgesproken tijd bij etage D, Neurochirurgie verwacht.
- Hier wordt u ontvangen door een verpleegkundige.
- De verpleegkundige informeert u over de gang van zaken op de verpleegafdeling.
- Er wordt eventueel bloed geprikt.
- **Brengt u vooral uw medicijnen mee in de originele verpakking.**

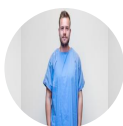
Binnenkomst voor 7.00 uur ETZ Elisabeth

Als u om 6.45 uur aanwezig moet zijn op **locatie ETZ Elisabeth**, dan moet u om binnen te komen de Spoedeisende Hulp ingang nemen.

De hoofdingang is dan namelijk nog niet open. De auto moet u echter wel gewoon op het hoofdparkerterrein parkeren en niet bij de Spoedeisende Hulp.

Voor de behandeling

Korte tijd voordat u naar afdeling Radiologie gaat wordt u gevraagd:

- **Een operatiehemd aan te trekken.**
- **Uw sieraden uit te doen.**
- **Eventueel uw gebitsprothese uit te doen.**

Meer informatie over: Voor de behandeling

Vervolgens:

- Krijgt u van de verpleegkundige een tabletje waarvan u een slaperig gevoel krijgt.
- Krijgt u een blaaskatheter. Via dit slangetje wordt de urine afgevoerd.
- Wordt er een infuus ingebracht.
- Scheert de verpleegkundige uw beide liezen. De katheter voor de endovasculaire behandeling wordt via de lies ingebracht. Om infecties te voorkomen dienen de liezen schoon en glad te zijn.
- Wordt u naar de afdeling Radiologie gebracht.

De endovasculaire behandeling

Een endovasculaire behandeling wordt regelmatig uitgevoerd in het Elisabeth TweeSteden Ziekenhuis.

U wordt behandeld op de afdeling Radiologie.

De endovasculaire behandeling duurt ongeveer een uur.

Angioseal®

Een Angioseal® is een soort plug die ervoor zorgt dat het aanprik gaatje van de slagader in de lies wordt afgesloten.

Als u na de endovasculaire behandeling een Angioseal® heeft gekregen, krijgt u een kaartje mee met aanwijzingen voor artsen.

Op dit kaartje staat dat u de eerste drie maanden na de endovasculaire behandeling, bij voorkeur niet in de lies mag worden aangeprikt.

Het duurt namelijk drie maanden voordat de Angioseal® is opgelost.

U moet daarom gedurende de eerste drie maanden dit kaartje altijd bij u dragen.

Na de endovasculaire behandeling

Na de behandeling gaat u ter observatie naar de afdeling Intensive Care (IC). Voor meer informatie over deze afdeling kunt u vragen naar de folder ,[Intensive care bij een geplande opname](#).

Meer informatie over: Op de IC afdeling

- Op de afdeling IC worden uw vitale functies zoals ademhaling hartritme bloeddruk en bewustzijn goed bewaakt.
- De verpleegkundigen voeren regelmatig controles uit, ook gedurende de avond en nacht.
- U moet twee uur op uw rug blijven liggen om nabloeding van de wondjes te voorkomen.
- De benen moeten gestrekt blijven. Aangezien beide liezen tijdens de endovasculaire behandeling zijn aangeprikt.
- Na twee uur mag u weer rechtop in bed komen zitten.
- Het infuus en de blaaskatheter blijven nog zitten.

Pijn na de endovasculaire behandeling

Een deel van de patiënten krijgt na de definitieve afsluiting hevige hoofdpijnklasten, meestal achter het oog.

Dit wordt veroorzaakt door stolling van het aneurysma. Dit kan 2 weken duren, pijnstilling is soms nodig.

Deze klachten zijn vervelend maar niet gevaarlijk.

Herstel

Eerste dag na de endovasculaire behandeling

De eerste dag na de endovasculaire behandeling verlaat u, als uw toestand het toelaat, de afdeling IC en wordt u weer naar verpleegafdeling D1 gebracht. Regelmatig worden de controles van uw polsslag, bloeddruk, bewustzijn en

pupilreacties gedaan.

De verpleegkundige controleert en verzorgt de wondjes.

Deze dag mag u meer u meer mobiliseren.

Het infuus en de verblijfskatheter worden ook verwijderd.

Het ontslaggesprek

Als alles goed gaat en u heeft al kunnen plassen, mag u vandaag in overleg met de neuroradioloog naar huis.

Voordat u naar huis gaat, heeft u nog een gesprek met de verpleegkundige.

Tijdens het ontslaggesprek wordt u voorbereid op het naderende ontslag.

In dit gesprek komen een aantal vaste punten naar voren en heeft u de mogelijkheid om vragen te stellen.

Ontslag

Voor het ontslag

Voordat u naar huis gaat worden er nog een aantal zaken geregeld.

Meer informatie over: Voor het ontslag

- U krijgt informatie over de vervolgspraken en onderzoeken.
- De ontslagbrief voor de huisarts wordt digitaal opgestuurd.
- Er wordt zo nodig een digitaal recept naar de thuisapotheek gestuurd, mocht u medicijnen krijgen die u moet blijven innemen.

Apotheek

Als u een digitaal recept heeft gekregen, kan u de medicijnen in de thuisapotheek ophalen.

Meer informatie over: Apotheek De Leij

Soms wordt in overleg met u het recept naar de apotheek in **ons** ziekenhuis gestuurd.

Doordat deze apotheek gekoppeld is met veel andere apotheken in de regio, kunnen ze hier via een computerkoppeling direct uw medicijngebruik bekijken en het recept dat digitaal aangeboden wordt verwerken met de actuele gegevens.

Deze gegevens worden op de computer in de apotheek bewaard.

Als u niet bent ingeschreven in een van deze apotheken, kunt u toch hier terecht. Ze beschikken dan echter niet over uw gegevens. **U heeft dan altijd een inschrijvingsbewijs nodig van de zorgverzekeraar.**

Ook kunnen ze dan niet direct nagaan of uw nieuwe medicijnen wel bij uw bestaande medicatie passen. Om uw medicijngebruik zo compleet mogelijk te houden, faxen ze het aangeboden recept, na uw

toestemming, door naar uw eigen apotheek. Deze is daardoor ook op de hoogte van het aangeboden recept.

Dus: Een patiënten pasje van het ziekenhuis wordt niet geaccepteerd, wel uw inschrijvingsbewijs van de zorgverzekeraar. Ook moet u uw BSN nummer kunnen overleggen aan de apothekersassistenten. Dan kunnen zij u beter van dienst zijn.

Apotheek DeLeij in ETZ Elisabeth is geopend:

- Maandag tot en met vrijdag: 8.30-17.30 uur
- Zaterdag: 09.00-13.00 uur
- Zon- en feestdagen: gesloten

Telefoon: 013-5070854

Mail: info@apotheekdeleij.nl

Adviezen voor thuis

Het is na de endovasculaire behandeling belangrijk dat u de leefregels en adviezen volgt die voorgeschreven zijn.

Meer informatie over: Algemeen

- De eerste drie dagen na de behandeling geen zware inspanning leveren en rust nemen.
- U mag vrij bewegen maar bouw uw conditie gedurende de eerste tijd weer langzaam op.
- De eerste dagen is het niet verstandig om zware (huishoudelijke) werkzaamheden te verrichten en te sporten.
- Luister naar uw lichaam.

Wanneer moet u contact opnemen?

Als u een van de volgende symptomen merkt, moet u contact opnemen met de polikliniek Neurochirurgie:

- **Plotseling hevige hoofdpijn.**
- **Toenemende sufheid.**
- **Functie- uitval.**
- **Nabloeding van het wondje in de lies.**

Meer informatie over: Wanneer moet u contact opnemen?

Indien u vragen en/of problemen heeft, kunt u contact opnemen met het volgende telefoonnummer:

- binnen 48 uur na ontslag:

013-2216187 (regie afdeling)
- na deze periode (tijdens kantooruren):
013-2210300 (polikliniek Neurochirurgie)

Bij acute problemen na kantooruren, verzoeken wij u contact op te nemen met de huisartsenpost in uw woonplaats.

Belangrijke telefoonnummers

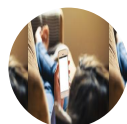
ETZ (Elisabeth-TweeSteden Ziekenhuis)
013-2210000

Locatie ETZ Elisabeth
Polikliniek Neurochirurgie
013-2210300
Route 42 neurocentrum balie 6 en 7
E-mailadres:
polinrc@etz.nl

Kliniek Neurochirurgie:
Etage D1, kamer 1 t/m 16
013-2212242
Etage D3, kamer 32 t/m 47
013-2212243

Vragen over uw operatiedatum ?
okplanningnrc@etz.nl
Vragen over uw Gamma-Knife behandeling ?
gammaknife@etz.nl
Vragen over de wond?
nazorg@etz.nl
Overige vragen?
secretariaatnrc@etz.nl

Tot slot

Als u na het lezen van deze app nog vragen heeft, kunt u deze stellen aan uw behandelend arts of aan de verpleegkundigen.
Voor meer informatie kunt u ook terecht op de website van het Neurovasculaire Expertise Centrum Tilburg: www.etz.nl/next